

ODBORNÉ STANOVISKO
HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA SPIŠSKÉ
VLACHY NA ROK 2023

Predkladá:

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy

Materiál obsahuje:

1. Dôvodová správa
2. Návrh na uznesenie
3. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky mesta k návrhu rozpočtu mesta Spišské Vlachy na rok 2023

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa § 18f ods. 1 písm. c/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) a zároveň § 34 ods. 2 písm. a/ Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Spišské Vlachy vypracuje hlavná kontrolórka odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve.

Zhodnotenie doterajšieho stavu:

- predložené podľa vyššie uvedených predpisov

Zdôvodnenie novej úpravy:

- žiadne

Dopad na rozpočet a hospodárenie mesta:

- žiaden

Dopad na personálne náklady:

- žiadne

Potreba úpravy predpisovej základne mesta:

- nie

Dopad na činnosti ostatných orgánov mesta:

- nie

Variantné riešenia:

- žiadne

Riešenie odporúčane spracovateľom:

-

NÁVRH NA UZNESENIE

Po prerokovaní predloženého materiálu Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

I. berie na vedomie

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta Spišské Vlachy na rok 2023

V zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. c/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Spišské Vlachy na roky 2023 - 2025 (ďalej len „stanovisko“).

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 a návrhu programového rozpočtu na roky 2023 – 2024. Posudzovaná bola zákonnosť, ako aj metodická správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu.

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Mesto Spišské Vlachy má prijatý interný predpis – **Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Spišské Vlachy**, ktoré upravujú rozpočtový proces a boli schválené uznesením mestského zastupiteľstva č. 205/VIII/2020 zo dňa 30.06.2020.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, viacročný rozpočet je strednodobý nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu bol v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení zverejnený na úradnej tabuli a webovom sídle mesta Spišské Vlachy (www.spisskevlachy.sk) dňa **31. januára 2023** („dňom vyvesenia návrhu začína plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.“).

B. VÝCHODISKA TVORBY ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s ust. § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v členení na :

- a) rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok – rok 2023,
- b) rozpočet mesta na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2024,
- c) rozpočet mesta na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b) – 2025.

V súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je rozpočet mesta vnútorne členený na :

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
- c) finančné operácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 bude po jeho schválení mestským zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter a ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

C. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Rozpočet celkom:

Rozpočtový rok	2022	2023	2024	2025
Príjmy spolu	5 944 272	5 842 315	5 842 315	5 842 315
Výdavky spolu	5 944 272	5 842 315	5 842 315	
Rozdiel príjmov a výdavkov	0	0		

Celková suma predpokladaných príjmov v roku 2023, t. j. 5 842 315 € pozostáva z celkových príjmov mesta (5 716 815 €) a vlastných príjmov rozpočtových organizácií mesta (125 500 €). Rovnako celkové predpokladané výdavky vo výške 5 842 315 € tvoria výdavky mesta (3 261 679 €) a výdavky rozpočtových organizácií mesta (2 580 636 €).

v členení:

Bežný rozpočet:

Rozpočtový rok	2022	2023	2024	2025
Bežné príjmy	4 199 741	4 346 170	4 346 170	4 346 170
Bežné výdavky	4 069 106	4 423 793	4 423 793	4 423 793
Rozdiel príjmov a výdavkov	130 635	-77 623		

Kontrolou zostavenia bežného rozpočtu bolo zistené, že v rozpore s ust. § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. je **bežný rozpočet zostavený ako schodkový**. V zmysle uvedeného ustanovenia zákona č. 583/2004 Z. z. môže byť bežný rozpočet zostavený ako schodkový len, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov. Predmetná **podmienka nie je** v tomto prípade **splnená, a preto bol zo strany spracovateľa návrhu rozpočtu mesta pripravený návrh, ktorým sa zverejnený rozpočet upraví tak, aby bol bežný rozpočet zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový.**

V ďalšej časti odborného stanoviska k návrhu rozpočtu som vychádzala z návrhu rozpočtu po zohľadnení jeho úpravy v zmysle navrhovanej zmeny predloženej spracovateľom rozpočtu., nakoľko v prípade ponechania rozpočtu bez úpravy v znení, ktoré bolo zverejnené dňa 31. januára 2023, by záver stanoviska smeroval k odporúčaniu neschváliť návrh rozpočtu na rok 2023.

Bežný rozpočet:

Rozpočtový rok	2022	2023	2024	2025
Bežné príjmy	4 199 741	4 428 670	4 428 670	4 428 670
Bežné výdavky	4 069 106	4 423 793	4 423 793	4 423 793
Rozdiel príjmov a výdavkov	130 635	4 877		

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtový rok	2022	2023	2024	2025
Príjmy spolu	1 670 481	1 038 177	1 038 177	1 038 177
Výdavky spolu	1 675 481	1 319 433	1 319 433	1 319 433
Rozdiel príjmov a výdavkov	- 5 000	- 281 256		

Finančné operácie:

Rozpočtový rok	2022	2023	2024	2025
Príjmy spolu	74 050	375 468	375 468	375 468
Výdavky spolu	199 685	99 089	99 089	99 089
Rozdiel príjmov a výdavkov	- 125 635	276 379		

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že návrh rozpočtu mesta Spišské Vlachy na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný. Návrh bežného rozpočtu je zostavený ako prebytkový, pričom v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa prebytok bežného rozpočtu použije na krytie schodku kapitálového rozpočtu. Schodok kapitálového rozpočtu je zároveň krytý zostatkom finančných prostriedkov poskytnutých v minulom roku.

Rozpočet bežných príjmov

Rozpočtový rok	2021	2022	2023
Bežné príjmy	3 850 191	4 199 741	4 428 670

Celkové bežné príjmy rozpočtované pre rok 2023 sú v porovnaní s rozpočtovanými príjmami za rok 2022 vyššie o 228 929 €.

Návrh rozpočtu na rok 2023 v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 očakáva vyšší príjem z dane zo závislej činnosti o 202 479 €. Návrh rozpočtu príjmov z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad pre rok 2023 počíta so zvýšením v porovnaní s rokom 2022 o 69 038 €, a to predovšetkým v dôsledku zvýšenia sadzby poplatku. Zníženie príjmov oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 je rozpočtované v rámci príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku a taktiež aj administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb.

Vývoj bežných príjmov

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov v €	Skutočnosť naplnenia bežných príjmov v €
2015	2 549 380	2 753 641
2016	2 764 496	2 832 936
2017	2 714 223	3 052 725
2018	3 015 133	3 146 432
2019	3 427 601	3 728 946
2020	3 557 455	3 853 195
2021	3 759 181	4 122 115
2022	4 199 741	4 538 130*

* predpokladaná skutočnosť naplnenia bežných príjmov

Rozpočet bežných výdavkov

Rozpočtový rok	2021	2022	2023
Bežné výdavky	3 770 846	4 069 106	4 423 793

Vývoj bežných výdavkov (bez transferov – školstvo):

Rok	Schválený rozpočet bežných výdavkov v €	Skutočnosť naplnenia bežných výdavkov v €
2015	885 505	872 994
2016	1 037 262	1 038 002
2017	1 103 057	1 175 379
2018	1 171 730	1 173 964
2019	1 349 634	1 439 093
2020	1 405 130	1 729 721
2021	1 385 856	1 606 885
2022	1 554 479	1 750 671*

* predpokladaná skutočnosť naplnenia bežných výdavkov

Bežné výdavky sú rozpočtované v jednotlivých programoch.

Rozpočet kapitálových príjmov

Mesto Spišské Vlachy má pre rok 2023 rozpočtovaný kapitálový príjem - transfer z Ministerstva vnútra SR vo výške 1 038 177 €, ktorý je určený na realizáciu projektu „Novostavba materskej školy v meste Spišské Vlachy“.

Rozpočtový rok	Rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	2023
Kapitálové príjmy	1 670 481	418 194	1 038 177

Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočtový rok	2021	2022	2023
Kapitálové výdavky (bez škôl)	1 670 481	541 642	1 319 433

Z predloženého návrhu rozpočtu mesta Spišské Vlachy na rok 2023 vyplýva, že mesto v uvedenom roku predpokladá kapitálové výdavky vo výške 1 319 433 €, z toho suma vo výške 105 000 € je určená na vrátenie (nerealizované projekty). Rozpočtovaný je aj kapitálový výdavok vo výške 50 000 € určený na detské ihrisko, taktiež výdavok vo výške 1 038 177 € určený na výstavbu materskej školy a suma 126 256 € na nákup výpočtovej techniky pre ZŠ, Komenského 6.

Rozpočet finančných operácií

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií na rok 2023 sú upravené splátky návratných zdrojov financovania a to „Splácanie úveru terminovaný II“ (86 600 €) a „Z ostatných úverov, pôžičiek a ŠFRB“ (12 489 €).

Vývoj výdavkových finančných operácií:

Rok	Schválený rozpočet v €	Skutočnosť v €
2015	86 760	190 121
2016	100 484	280 702
2017	89 406	88 730
2018	88 200	114 580
2019	88 120	89 251
2020	88 060	240 632
2021	175 385	261 552
2022	199 685	141 199*

* predpokladaná skutočnosť naplnenia výdavkových finančných operácií

D. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2023 po zakomponovaní navrhovanej zmeny zostavený ako vyrovnaný, čím bude splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške **4 877 €** (v roku 2022 bol rozpočtovaný prebytok vo výške **130 636 €**).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške **-281 256 €** (v roku 2022 bol rozpočtovaný schodok vo výške **-5 000 €**).

E. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

V súlade s § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je rozpočet zostavený v programovej štruktúre. Navrhované výdavky rozpočtu mesta Spišské Vlachy sú alokované do 15 programov.

Komentár k jednotlivým programom a podprogramom je veľmi stručný a všeobecný, bolo by vhodné, aby bol podrobnejší a konkrétnejší ohľadom použitia rozpočtovaných finančných prostriedkov.

1. Plánovanie, manažment, kontrola

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	21 273	32 976	43 173	28 097	49 117	38 404

V programe Plánovanie, manažment, kontrola došlo k zníženiu rozpočtovaných finančných prostriedkov oproti roku 2022 o 10 713 €. Väčšia časť uvedenej sumy predstavuje zníženie výdavkov v podprograme 1.2 Plánovanie, v rámci ktorého sú rozpočtované výdavky určené najmä na vypracovanie geometrických plánov.

2. Propagácia a marketing

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	11 312	11 247	16 691	11 886	16 064	8 989

V predmetnom programe došlo v porovnaní s minulými rokmi k podstatnému zníženiu rozpočtovaných výdavkov, najmä z dôvodu zníženia finančných prostriedkov v podprograme 2.5 Propagácia.

3. Interné služby

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	38 256	57 505	52 852	56 551	52 003	71 511

V porovnaní s rokom 2022 došlo v programe 3 Interné služby k podstatnému zvýšeniu rozpočtovaných finančných prostriedkov (zvýšenie výdavkov v podprograme 3.2 Hospodárska správa a údržba majetku samosprávy o 23 009 € v porovnaní s rokom 2022).

4. Služby občanom

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	68 737	72 013	87 436	156 824	90 130	107 986

5. Bezpečnosť

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	71 095	28 555	80 505	49 232	77 752	61 303

Zníženie výdavkov v programe 5. Bezpečnosť je spôsobené predovšetkým znížením výdavkov v podprograme 5.4 MOPS o 21 084 € v porovnaní s rokom 2022.

6. Odpadové hospodárstvo

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	91 507	105 322	106 322	102 400	109 860	157 030

V programe č. 6 došlo k zvýšeniu rozpočtovaných výdavkov najmä z dôvodu zvýšenia úhrad mesta za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu (nárast v porovnaní s rokom 2022 je o 47 000 €).

7. Komunikácie

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	47 802	17 802	18 502	197 502	18 002	15 002

8. Vzdelávanie

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	2 193 869	2 327 645	3 582 213	3 822 495	4 142 535	4 111 240

9. Šport

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	41 963	80 211	73 549	63 549	154 132	157 274

10. Kultúra

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	78 882	91 542	70 220	74 669	102 490	79 100

Výrazné zníženie rozpočtovaných výdavkov v rámci programu Kultúra je najmä pri podprograme 10.2 Kultúrne podujatia (v porovnaní s rokom 2022 zníženie výdavkov o 4 789 €) a pri podprograme 10.3 Kultúrny dom (v porovnaní s rokom 2022 zníženie výdavkov o 22 696 €).

11. Prostredie pre život

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	141 375	443 672	443 767	456 143	493 654	247 257

12. Bývanie

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	11 072	9 441	6 077	7 305	7 299	8 715

13. Sociálne služby

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	80 340	85 113	74 354	87 116	90 072	114 091

14. Administratíva

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	250 741	302 711	313 715	329 213	345 002	528 959

15. Splácanie istín a úverov

Rozpočtový rok	2018 v €	2019 v €	2020 v €	2021 v €	2022 v €	2023 v €
Rozpočet	130 450	108 060	108 560	202 110	196 160	135 454

F. ZÁVER:

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom – na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta dňa 31. januára 2023, t. j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schvaľovaním) v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2023 – 2025 konštatujem, že **po jeho upravení v zmysle predloženého návrhu na zmenu bude zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odporúčam schváliť Návrh rozpočtu mesta Spišské Vlachy na rok 2023 a zobrať na vedomie Návrh rozpočtu mesta Spišské Vlachy na roky 2024 a 2025.

V Spišských Vlachoch dňa 7. februára 2023

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy